

“Verkiezingsuitslag Nederland een waarschuwing voor Europa”

30 oktober 2025

Nederland heeft gekozen. De twee grootste partijen D66 en PVV reflecteren de gespletenheid van de Nederlandse samenleving. Wilders' PVV heeft weliswaar zetels verloren, maar volgens de Berliner Zeitung is dat nog geen definitieve aftocht van deze partij zolang de actuele problemen niet worden geadresseerd.

Foto: deel Duitse regeringscentrum in Berlijn (EZA)

“Nederland, ooit de belichaming van liberale tolerantie en Europese integratie, is nu een land van onverzoenlijke kampen. Aan de ene kant de stedelijke, pro-Europese elites rond Jetten, aan de andere kant de Wilders-kiezers, die zich bedreigd voelen door migratie en vergeten door de politiek.”

Dat schrijft de Berliner Zeitung in een commentaar op de verkiezingen in Nederland.

Volgens de krant is de huidige uitslag een momentopname, een resultaat van jarenlang falen van vooral de VVD onder 14 jaar Mark Rutte.

B-Z: *“De opkomst van Wilders is geen toeval, maar het directe gevolg van het falen van de burgerlijke partijen.”* De regeringen onder premier Rutte hebben verzuimd het immigratievraagstuk te koppelen een integratie en dat, zo de krant, in het dichtstbevolkte land van Europa. Het immigratievraagstuk is steeds *“kleingeredet”*.

De sluwe opstelling van Rutte's VVD om met een 'PVV-light' Wilders de wind uit de zeilen te nemen mislukte en de partij tegen immigratie won de vorige verkiezingen met 37 zetels. B-Z: *“Het feit dat Wilders niet zelf premier werd, maar de technocraat Dick Schoof installeerde terwijl hij op de achtergrond aan de touwtjes trok, maakt het niet beter. Dat was ondemocratisch en politiek onverstandig.”*

B-Z: *“Nergens in Europa worden de problemen van een migratiebeleid zo duidelijk als in Nederland zonder voldoende sociaal-politieke inbedding. In een van de dichtstbevolkte landen ter wereld komen woningnood, overbelaste infrastructuur en culturele spanningen samen.”*

Rutte komt er niet goed af in het commentaar. De krant spreekt van de *“architect van het verzaken”*. Een man zonder visie die uitgerekend nu de baas van de NAVO is en over vrede en oorlog gaat, *“een man die zijn eigen land niet bijeen kon houden.”*

De krant ziet de ontwikkelingen in Nederland als een waarschuwing voor heel Europa. De snelle opkomst van nieuwe partijen en dan weer terugval op de klassieke middenpartijen geeft aan hoe instabiel de politieke situatie in Nederland is. Maar dat geldt volgens de B-Z voor heel Europa. Het jarenlange negeren van de zorgen van de burgers over onder meer immigratie ligt hieraan ten grondslag.

B-Z: *“De verliezen van Wilders bij deze verkiezingen kunnen geruststellend zijn vanuit het oogpunt van de voormalige volkspartijen. Ze laten zien dat nieuwe, heftige krachten niet automatisch standhouden als ze eenmaal aan de macht zijn geweest. Maar dat is slechts een zwakke troost. Met 26 zetels blijft de PVV een van de sterkste krachten in het land. Wilders is niet verdwenen, hij wacht alleen*

op zijn volgende kans.”

[Het hele artikel leest u hier.](#)